Dosarul nr. 5r-692/2025 /4-25087034-38-5r-18062025/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22 august 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Iurie MOVILĂ
Grefier Natalia ȘOVA
cu participarea:
reprezentantului petiționarului Ciobanu Valentina, avocatul, Olga CIOBANU
reprezentantului agentului constatator, Dodon Stepan Viorel ȚULAN
petiționarei Valentina CIOBANU

examinând în ședință de judecată publică, contestația depusă de avocata Ciobanu Olga în interesele lui Ciobanu Valentina, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521608 din 11.06.2025 și decizia din aceeași dată a agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Dodon Stepan, întocmite în privința lui Ciobanu Valentina în baza art.47[1] alin. (1) din Codul contravențional.

a c o n s t a t a t

1. La 11.06.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Dodon Stepan, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 521608 din 11.06.2025 în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, Ciobanu Valentina, în perioada 01.08.2024-30.11.2024, aflându-se în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB-Bank” situat în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024, astfel ignorând prevederile art. 54 alin.

(6) lit. a) din Codul electoral.

2. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Dodon Stepan, adoptată la 11.06.2025, Ciobanu Valentina a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

3. La 16.06.2025, Ciobanu Valentina, prin intermediul avocatului Ciobanu Olga a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei adoptate la 11.06.2025.

4. În motivarea contestației s-a menționat că, nu este de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, menționând că-i neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale.

5. Ciobanu Valentina, fiind citat legal, în ședința de judecată a susținut contestația cu motivele de fapt și de drept invocate.

6. Apărătorul a solicitat admiterea contestației, cu motivele de fapt și de drept invocate. În motivarea poziției a menționat faptul că cu procesul-verbal cu privire la contravenţie seria, nr. 4584321433457696 (MAI06 521608) din 11.06.2025 nu sunt de acord, consideră că aceasta este absolut nefondat şi ilegal, din care considerent urmează a fi anulat integral, iar motivele contestaţiei sunt următoarele. Conform procesului-verbal contestat, în perioada anului 2024 şi anume 01.08.2024 - 01.11.2024, cet. Valentina Ciobanu aflându-se în mun. Orhei a acceptat prin intermediul PSB Bank mijloace financiare pentru a exercita dreptul sau la vot. Acest fapt urma a fi probat de către agentul constatator prin prezentarea probelor pertinente şi concludente pe caz, privind comiterea de către contestatar a contravenţiei imputate, fapt omis cu desăvârşire de agentul constatator. Astfel, învinuirea adusă lui Ciobanu Valentina în comiterea contravenţiei menţionate, este neclară, neconcretă, neprecisă şi declarativă, iar acest fapt încălcă flagrant prevederile art. 5 Cod contravenţional, or, contravine principiului legalităţii. Art. 21 din Constituţia Republicii Moldova prevede, că „orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale." Potrivit art. 425 alin. (7) din Codul contravenţional: procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu

excepţiile prevăzute de prezentul cod".

7. A menţionat că cet. Ciobanu Valentina a fost audiată pe caz şi susţine că nu a comis contravenţia imputată, nu a acceptat careva mijloace băneşti pentru a-şi exercita dreptul la vot, nu i-a fost explicată modalitatea prin care s-a consumat această contravenţie, iar la materiale dosarului nefiind anexate careva probe de comiterea contravenţiei de către numita. Or, de fado, pentru data de 11.06.2025, Valentina Ciobanu, a fost citată de către agentul constatator, care a comunicat că a fost iniţiată o cauză contravenţională referitor la coruperea electorală pasivă. Valentina Ciobanu a menţionat agentului constatator că nu are nici o legătură cu circumstanţele menţionate, declarând că nu a comunicat datele sale personale {numele, prenumele, numărul de telefon, etc.) vreo unui partid politic sau reprezentant al acestuia, nu a consimţit nici expres, nici tacit transmiterea datelor sale persoanelor către terţe persoane, inclusiv partide politice sau reprezentanţi ai acestora, şi nici nu face parte dintr-un partid politic.

8. A menţionat agentul constatator în descrierea faptei contravenţionale la pct. 6 din procesul-verbal cu privire la contravenţie că Valentina Ciobanu a acceptat mijloace băneşti în valută străină-ruble ruseşti prin intermediul contului bancar personal deschis la instituţia bancară „PSB Bank" situat în F. Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidenţiale precum şi al referendumului republican constituţional din anul 2024. contrar celor declarate precum că Valentina Ciobanu nu are cont bancar personal deschis în instituţia bancară nominalizată şi niciodată nu a fost pe teritoriul Federaţiei Ruse sau Transnistriei. Mai mult decât atât, agentul constatator nu a prezentat dovada existenţei unui astfel de cont bancar şi faptul că este deschis personal aşa cum se pretinde, nefiind clar cum a fost stabilit acest fapt de către agentul constatator. Valentina Ciobanu nu a primit mijloace financiare, nu a consimţit şi nu a acceptat primirea acestora, nu a beneficiat de vreun avantaj financiar, nefiind probat acest fapt sub nici o formă, or. simpla vociferare a acestui fapt nu poate constitui temei pentru atragerea la răspundere contravenţională în lipsa unui probatoriu pertinent şi concludent care ar demonstra acceptarea sau primirea cărorva avantaje. în lipsa silualiei-premisă care este specificată în dispoziţia art. 471 Cod contravenţional al RM. şi anume primirea primirea avantajelor sub orice formă pentru manifestarea dreptului electoral. A reiterat Ciobanu Valentina că niciodată nu a acceptat, nu a primit, nu a beneficiat în nici un mod de careva mijloace financiare de la niciun partid politic sau reprezentant al acestuia, nu cunoaşte despre cele pretinse în mod

tendenţios de către agentul constatator. În pofida declaraţiilor menţionate de către Ciobanu Valentina, agentul constatator, a comunicat că urmează să întocmească procesul-verbal privind atragerea la răspundere contravenţională, ignorând cu vehemenţă şi în mod absolut impertinent dreptul contestatarei la apărare, fapt ce a obstrucţionat legalitatea cauzei contravenţionale, or, un astfel de comportament aduce atingere onoarei, probităţii profesionale şi prestigiului justiţiei în aşa măsură încât se afectează încrederea în justiţie, comportament absolut tendenţios şi condamnabil în exercitarea atribuţiilor de serviciu, care încalcă în mod flagrant drepturile justiţiabilor ce merită o reacţie adecvată şi legală din partea reprezentaţilor puterii în stat. Conform art. 425 alin. (l)-(5) din Codul contravenţional "Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. In calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate şi prezentate ca documentaţie pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentaţiei respective într-un format electronic uşor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercelînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Astfel, agentul constatator nu a demostrat înafara oricărui dubiu rezonabil fapta de contravenţie imputată, nu a prezentat dovezi referitor la existenţa unui cont personal deschis de Ciobanu Valentina, acceptarea mijloacelor financiare şi legătura cauzală, nu a verificat declaraţiile contestatarei. Acest fapt denotă o examinare formală şi tendenţioasă a cauzei, în scopul învinuirii persoanei cu

orice preţ, fără a verifica circumstanţele care o dezvinovăţesc, contrar alin. (4) art. 381 din Codul contravenţional potrivit căruia "Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante. Suficienţa probelor este calitatea totalităţii probelor necesare pentru examinarea şi soluţionarea cauzei Probele sunt suficiente numai atunci cînd, ţinînd cont de probele existe la dosar, este posibilă soluţionarea pricinii. Din acest considerent suficienţa probelor este un criteriu calitativ şi nu unul cantitativ. Ignorând cele sus indicate, agentul constatator nu cercetat probele care denotă nevinovăţia dnei Valentina Ciobanu, deci, din start agentul constatator nu a admis idea nevinovăţiei contestatarei, atragerea la răspundere contravenţională fiind una arbitrară şi tendenţioasă. în conformitate cu art. 7 din Codul contravenţional "Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod. " Totodată, potrivit art. 375 din Codul contravenţional "Persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Cu trimitere la prevederile art. 379 alin.(2) din Codul contravenţional, menţionăm despre lipsa componenţei contravenţiei în acţiunile lui Ciobanu Valentina şi anume lipseşte intenţia şi vinovăţia. Lipsesc probe care ar demonstra vinovăţia contestatarei în comiterea contravenţiei incriminate, vina nefiind dovedită. În corespundere cu alin.(2) al art. 442 din acelaşi cod, ..Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită si se identifică făptuitorul.

9. Consideră că demonstrarea vinovăţiei unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente şi concludente în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenţie. în virtutea principiului prezumţiei nevinovăţiei, persoana nu este obligată să prezinte instanţei probe, care să demonstreze nevinovăţia sa. Respectiv, sarcina probării si demonstrării vinovăţiei îi revine agentului constatator, iar de orice dubiu profită făptuitorul. Totuşi, pornind de la premisa procedurală, prevăzută de art.425 alin.(4) Cod contravenţional, prin care legiuitorul a stabilit că „nici o probă nu are o valoare

prestabilită", simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie este insuficient pentru atragerea persoanei la răspundere contravenţională, în situaţia în care după aprecierea şi examinarea acestuia în raport cu toate circumstanţele cauzei nu a fost demonstrată vinovăţia persoanei. La caz, subliniem, că Ciobanu Valentina nu a acceptat careva mijloace băneşti pentru a-şi exercita dreptul la vot. Respectiv, considerăm că, există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu de care profită contestatarul, potrivit principiului in dubio pro reo. în lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. înainte de a fi o problemă de drept, principiul in dubio pro reo este o problemă de fapt. Agentul constatator nu a ridicat, examinat şi nici nu a întocmit un act de examinare cu descrierea conţinutului cărorva înregistrări/documentări, unde să se stabilească cu certitudine modalitatea comiterii contravenţiei, acţiunile culpabile ale cet. Valentina Ciobanu etc.. nemaivorbind şi despre faptul că acestea urmau a fi suprapuse cu declaraţiile părţilor în proces şi a altor probe administrate. Potrivit art. 445 alin.(l) din Codul contravenţional - „Neconsemnarea în procesul- verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice - lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii si încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrsite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

10. La fel a menţionat că, toate aceste circumstanţe duc la nulitatea procesului-verbal contestat, or, agentul constatator a calificat greşit că fapta incriminată a fost comisă de Ciobanu Valentina, or, în acţiunile acesteia nu există faptul contravenţiei, nefiind stabilit existenţa unui cont bancar pe teritoriul altei ţări deschis personal de către Ciobanu Valentina şi existenţa mijloacelor financiare care se pretinde că ar fi fost acceptate, precum şi situaţia premisă invocată de norma articolului incriminat. Conform prevederilor art.375 alin.(3) din Codul contravenţional - „ toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi

înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional". Subsecvent, cu privire la contravenţia incriminată, considerăm că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul-verbal de contravenţie constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea lui Ciobanu Valentina acţionează principiul in dubio pro reo. Aderând la CEDO, Republica Moldova şi-a asumat obligaţia de a garanta protejarea drepturilor şi a libertăţilor proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicţia sa. Din prevederile art. 4 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova precum şi din hotărârea Curţii Constituţionale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituţia RAf' rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern şi respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a Republicii Moldova, cu deosebirea că CEDO are prioritate faţă de restul legilor interne care îi contravin. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, înalta Curte a reţinut că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De asemenea, CEDO, în speţa Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.),nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006. Respectiv, art. 6 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil. în cauza Ziliberberg contra Moldovei (nr.61821/100,1 februarie 2005), Curtea a decis că, contravenţia comportă un caracter „penal" în sensul articolului art. 6 din Convenţia Europeană. Prin urmare, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenţia Europeană şi normele generale ale procesului

contravenţional prevăzute de Cod. Astfel, potrivit prevederilor art.6 §2 şi 3 lit. a) din Convenţia Europeană, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită, Orice acuzat are, în special dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa. În hotărârea Pelissier şi Sassi contra Franţei (nr. 25444/94, CEDH 1999-11), Curtea a reamintit că echitatea unei proceduri se apreciază luînd în considerare ansamblul acesteia. Dispoziţiile paragrafului 3 din art. 6 demonstrează necesitatea de a avea o grijă deosebită în notificarea acuzaţiei persoanei interesate. Actul de acuzare joacă un rol determinant în cadrul urmăririi penale: având în vedere semnificaţia sa, persoana vizată este oficial informată în scris de temeiul juridic şi factual al infracţiunilor care îi sunt imputate. Art. 6 par. 3 recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu numai asupra cauzei, adică a faptelor materiale care îi sunt imputate şi pe care se fundamentează acuzaţia, ci şi a calificării juridice care a fost dată acestor fapte într-o manieră detaliată. În consecinţă, considerăm că, procesul-verbal contestat nu poate face dovada deplină, prin el însuşi, a autorului acesteia şi a vinovăţiei, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârşirea contravenţiei. Or, este esenţial faptul că, prezumţia de veridicitate a faptelor constatate de agent şi consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanţa nu poate fi convinsă de vinovăţia „acuzatului"', dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, aşa cum a fost stabilită nici o probă întru confirmarea învinuirilor aduse contestatarei. Altfel spus, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenţii nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra că Ciobanu Valentina a comis contravenţia prevăzută de art. 471 alin.(l) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită sancţiunea ilegală. Apreciind în ansamblu cele constatate, ajungem la concluzia că agentul constatator a încălcat prevederile imperative ale normelor precitate supra, prevederi care afectează iremediabil soluţia acestuia şi impun necesitatea anulării procesului-verbal ca fiind ilegal. Or, la caz, reţinem că, de către agentul constatator, nu au fost întreprinse toate măsurile concludente în vederea probării vinovăţiei contestatarei Ciobanu Valentina, examinării corecte a cazului şi administrării de

probe care ar fi stabilit circumstanţele concrete ale cauzei. Mai mult, agentului constatator îi revine sarcina probării a acţiunilor respective, obligaţie neexercitată de ultimul, or art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că "constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesuiui-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. " Din perspectiva temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat prin prezenta cerere, constatăm că, la întocmirea acestuia de către agentul constatator au fost încălcate flagrant prevederile art. 374 alin.(2) din Codul contravenţional potrivit cărora „Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. În acest sens, la pct. 6 din procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.06.2025 agentul constatator a reprodus pretinsa faptă contravenţională declarativ şi superficial, fără a indica circumstanţele individuale ale cauzei. 37. Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenţie a cărei anulare se solicită, din punct de vedere al legalităţii, nu cuprinde toate elementele de formă prevăzute la art.443 din Codul contravenţional, or, potrivit art. 443 alin.(l) lit.d) şi e) din Codul contravenţional ..Procesul- verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul si timpul săvîrsirii ei, circumstanţele cauzei care au importantă pentru stabilirea faptelor si consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională si indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei." Reiterăm că, în conţinutul procesului-verbal contestat, la compartimentul „fapta contravenţională" nu sunt descrise circumstanţele importante care să menţioneze presupusa faptă incriminata, ci doar reprezintă o reproducere generică cu carater vag şi generalistic. Prin urmare, procesul-verbal urma să conţină atât acţiunile făptuitorului cât şi trimiterea la actul normativ care este încălcat de către persoana respectivă în rubrica „ ignorând prevederile ". Or, agentul constatator nu a menţionat care prevederi concrete din Codul electoral au fost ignorate de către Valentina Ciobanu. Reieşind din cele descrise supra şi având în vedere că procesul-verbal cu privire la contravenţie nu corespunde prezumţiei de legalitate

şi temeinicie, fiind întocmit cu abateri de la dispoziţiile art.443 din Codul contravenţional, ajungem la concluzia că procesul-verbal cu privire la contravenţie nominalizat urmează a fi anulat. Este evident că agentul constatator nu a respectat prevederile art. 440 alin.(l) din Codul contravenţional, iar legea contravenţională impune sarcina probaţiunii în obligaţia agentului constatator, care urmează să prezinte probe veridice şi confirmative în săvârşirea de către persoana trasă la răspundere în baza contravenţiei imputate, întru respectarea art. 442 alin.(l) din Codul contravenţional. Prin urmare, ţinând cont de exigenţele art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional care prevede că „procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei" - procesul contravenţional intentat în privinţa lui Ciobanu Valentina urmează a fi încetat din motivul că nu există faptul contravenţiei. Totodată, prin omisiunile descrise supra s-au neglijat art.6 din CEDO şi prevederile art. 443 din Codul contravenţional, care prin prisma prevederilor art. 445 din Codul contravenţional, duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie. Totodată art. 461 din Codul contravenţional, prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445 din Codul contravenţional, instanţa încetează procesul contravenţional. Art. 448 din Codul contravenţional prevede că „Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.4471 alin.(8). Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. în cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă. (8) Pentru contestaţia depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023. ” 45.

Articolul 2 al Legii taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, în vigoare de la 01 ianuarie 2024, la alin.(l) prevede că: „Taxa de timbru este o sumă de bani

care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac ", iar la alin.(4) „Taxa de timbru constituie 200 de lei". Art.6 alin (9) din aceiaşi lege prevede că: „ Dovada achitării taxei de stat se face prin originalul chitanţei sau notei de plată, certificat de instituţia financiară care a efectuat operaţiunea, cu menţionarea destinaţiei plăţii, sau prin chitanţa care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăţi electronice (MPay).Aşadar, reţinând cele supra menţionate, considerăm că nu există o altă posibilitate de intervenire în această situaţie întru a se lichida încălcările drepturilor lui Ciobanu Valentina, decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria, nr. 4584321433457696 (MAI06 521608) din 11.06.2025.

11. Solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria, nr. 4584321433457696 (MAI06 521608) din 11.06.2025 prin care Valentina Ciobanu a fost sancţionată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 471 alin.(l) din Codul contravenţional și încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Valentina Ciobanu, din motivul lipsei în acţiunile acesteia a faptului contravenţiei.

12. În ședința de judecată reprezentantul agentului constatator Inspectoratului de Poliție Orhei, Viorel Țulan, a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, susținînd, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare emise în privința lui Ciobanu Valentina. Susține că, a fost demonstrat probatoriu prin actele anexate la procesul verbal, la documentarea lui Ciobanu Valentina s-a constatat că numărul indicat în acte îi aparține acestuia și sau identificat cu 7 conexiuni cu Banka "PSB", și acțiunile acestuia stabilesc elementele constitutive a contravenției prevăzute la art. 47^1 din Codul contravențional, coruperea electorala pasivă, care se consumă din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale.

13. La întrebarea apărătorului petiționarei, avocatei Ciobanu Olga, reprezentantul agentului constatator, al IP Orhei, Țulan Viorel a concretizat faptul că, extrasele indică nemijlocit conexarea petiționarului cu Banka "PSB".

Începând cu înregistrarea petiționarului cu Banka ”PSB”, prin mesajele parvenite se atestă legătura cu Banka ”PSB”. Mesajele au parvenit, fiind prezentate prin extrasul anexat la materialele cauzei. Nu dispune de așa informație referitor la rechizitele bancare la Banka ”PSB”. Organul de constatare a anexat actele la materialele cauzei privind vinovăția petiționarei. Rezultatele măsurilor speciale de investigație care au stabilit vinovăția persoanei și sunt anexate la materialele cauzei. Informația este referită la nr. conexiunilor; toate acțiunile sunt expuse în procesul verbal de examinare. Informațiile care sunt, contul din Banka ”PSB” se face personal de către persoană și după materialele care sunt anexate la dosar, se confirmă acest fapt prin confirmarea contului precum și a parvenirii mesajelor pe numărul de telefon a petiționare. Conform încheierilor judecătorului de instrucție se confirmă faptul informației trimiterii acestor sume bănești pe contul petiționarei prin intermediul Banka ”PSB”, fiind analizate înregistrările parvenite. Nu a fost examinat telefonul mobil al contestatarei. Extrasele din fișier care sunt anexate la materialele cauzei denotă câte conexiuni au fost cu Banka ”PSB”. Nu dispune de informația referitor la suma care a fost ridicată de către persoană, fiind în acest sens prezentate încheierile Judecătorului de Instrucție, drept probe. La moment, nu-ți amintește numărul sde telefon a petiționarei, dar este înscris în materialele cauze.

14. În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 521608 și decizia de sancționare din 11.06.2025, întocmite în privința lui Ciobanu Valentina în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

15. Examinînd contestaţia înaintată în raport cu materialele cauzei, instanţa de judecată a ajuns la următoarele concluzii.

16. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) din Codul contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competent sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competent, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1).

17. Conform materialelor dosarului la 11.06.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 521608 în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, Ciobanu Valentina, în

perioada 01.08.2024-30.11.2024, aflându-se în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB-Bank” situat în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024, astfel ignorând prevederile art. 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral.

18. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, adoptată la 11.06.2025, Ciobanu Valentina a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

19. Ciobanu Valentina, ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

20. Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

21. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competent.

22. La 16.06.2025, Ciobanu Valentina, prin intermediul avocatului Ciobanu Olga, a depus contestație împotriva procesului-verbal și deciziei sus citate, întocmite în privința sa în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

23. În acest sens, studiind procesul-verbal și decizia contestate, instanța reține că, acestea au fost întocmite la 11.06.2025 în prezența persoanei, faptul dat fiind consemnat de Ciobanu Valentina, la pct-le 14 și 12 din procesul-verbal nr. MAI06 521608, în care și-a exprimat dezacordul.

24. Astfel, instanţa de judecată consideră că contestaţia este depusă la 16.06.2025, în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

25. În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravenţională.

26. În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

27. În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

28. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

29. La caz, în sarcina lui Ciobanu Valentina s-a constatat că, în perioada în perioada 01.08.2024-30.11.2024, aflându-se în mun. Orhei, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB-Bank” situat în Federația Rusă în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului republican constituțional din anul 2024, astfel ignorând prevederile art. 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral.

30. Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

31. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

32. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) din

Codul contravenţional.

33. Instanţa de judecată reţine că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în prezenţa contestatarului Ciobanu Valentina, ultimul indicînd că ”nu recunoaște”, la fel semnînd la pct. 19, că i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile (indicate pe verso a procesului-verbal) prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional.

34. În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

35. În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

36. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

37. În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) din Codul contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

38. La fel, instanţa reţine că, legislatorul în art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

39. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

40. În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 521608 din 11.06.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

41. Acțiunile lui Ciobanu Valentina, corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) din Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) din Codul contravenţional, instanţa de judecată reţine că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional:

- extras din fișierul intitulat ”ORHEI” prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM, identificat cu 7 conexiuni cu PSB, în format .xlsx;.

- procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 521608 și decizia de sancționare din 11.06.2025, întocmite în privința lui Ciobanu Valentina în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

- procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional – Ciobanu Valentina din 11.06.2025, în care ultima a declarat că în perioada iulie-august anul 2024se afla la domiciliu între timp a fost apelată de către vecina Parascovia care a anunțat-o să iasă în curte pe motiv că este un reprezentant de la primărie care va oferi cîte un ajutor pensionarilor în curte fiind o doamnă care sa prezentat a fi de la primăria Orhei și a solicitat să-i fie oferite datele din buletin și cartea de pensionar, în curte erau mai mulți vecini. La sfârșitul lunii decembrie anul 2024, a primit un mesaj intitulat ”PSB”, nu a înțeles la ce se referă acest mesaj și a mers la Victoria Bank să-i fie explicat ce înseamnă, la care angajații băncii i-au comunicat că nu-i a bine. Aceste mesaje periodic îii vin în telefon dar aceasta nule dă însemnătate . Nu este simpatizant a vreo unui partid politic, nu face parte din partid. În calitate de observator nu a participat la scrutinele electorale. La IP Orhei nu sa adresat referitor la mesajele de la ”PSB”. Menționează faptul că nu a fost de acord ca datele ei personale să fie transmise terțelor persoane sau partidelor politice, nu a semnat pentru ai fi deschis un cont bancar în altă țară și nu la deschis personal. Mijlocele financiare care îi veneau sub formă de mesaje nu le-a folosit , nu a beneficiat de acestea, nu a fost impusă să voteze pentru cineva sau contra cineva;

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 10.05.2025 a agentului constatator al IP Orhei, Dodon Stepan (privind coruperea electorală pasivă);

- raportul șefului al INSP al IGP, comisar șef Manole Victor din 07.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Orhei, Popanu Alexandru, despre parvenirea la 21.03.2025 în cadrul INSP - prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. (2^1) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP01433516 cu

privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor infomații referitoare la infracțiuni al IP Orhei;

- copia raportului privind înregistrarea contravenției din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 47[1] din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă în schimbul neexercitării dreptului său electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor, în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.10.2024;

- Ordonanța cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr. 129 din 09.04.2025;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. *****, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181[3] și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;

- copia ordonanței procurorului din 22.10.2024, prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

-copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024 și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

- copia ordonanței privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii

speciale de investigați din 08.11.2024 și 11.12.2024 prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora;

- copia încheierii și mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 01.04.2025 prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală***** în cauza contravențională *****.

- copia procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024 și 09.12.2024;

39. Deasemenea, instanţa apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

42. Mai mult, la examinarea cauzei, contestatarul nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanţa nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin acţiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) din Codul contravenţional.

43. În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanţa de judecată, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

44. În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.

45. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

46. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

47. Potrivit pct. 317 din aceeași decizie, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot.

48. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

49. În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

50. Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sânt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democrațiilor reprezentative.

51. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

52. Constituţia Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.

53. Art. 38 alin. (1), voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

54. Iar principiile participării la alegeri sunt: - vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

55. Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

56. Deci, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăție, chiar dacă în contestație se invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele apărătorului petiționarului nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

57. Cât privește argumentele invocate de petent, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 din Codul contravențional, și anume: apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

58. Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatoriului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

59. În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheieri și mandate judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de

investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configurează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

60. Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că, a recepționat în contextul unei anchete penale de interes public major, mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB" – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank" din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

61. Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, contestatarul, deși legal citat, a ales să nu participe la ședința de judecată, invocând indirect neîncrederea în corectitudinea procedurilor derulate.

62. În acest context, se observă refuzul cooperării cu organul de constatare de către petiționar, precum și neprezentarea nejustificată în fața instanței și absența unei poziții juridice articulate în cadrul procesului de judecată limitează în mod semnificativ eficiența dreptului la apărare.

63. Tăcerea procesuală în fața instanței, deși nu poate fi interpretată ca o recunoaștere tacită a vinovăției, contribuie totuși la conturarea unei conduite pasive care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

64. Prin urmare, instanța apreciază că, în lipsa unor clarificări suplimentare și a unei implicări procesuale efective, poziția contestatarului nu are forța necesară pentru a înlătura prezumția rezonabilă generată de coroborarea probelor administrate în cauză.

65. Instanța subliniază că, în materie contravențională, nu este aplicabil standardul de probă al „certitudinii absolute" propriu materiei penale, ci un standard al convingerii rezonabile, fundamentat pe coerența internă a materialului probator și pe inexistența unor justificări alternative plauzibile.

66. În acest cadru de analiză, recurența comunicărilor cu o instituție bancară străină notorie, reieșind din materialele acumulate în urma măsurilor speciale de investigație, pentru implicare în practici financiare opace, corelată cu lipsa oricărei atitudini procesuale sau contestări din partea subiectului sancțiunii, fundamentează o prezumție rezonabilă de implicare în mecanisme de acceptare a fondurilor interzise, destinate influențării procesului electoral.

67. Pasivitatea totală manifestată de contestatar în raport cu autoritățile nu poate fi interpretată ca simplă absență de reacție, ci este calificată, în mod legitim, drept pasivitate culpabilă, care echivalează, în anumite limite, cu o recunoaștere implicită a conduitei sancționabile.

68. Prin urmare, instanța reține că sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, iar contestația promovată apare ca vădit neîntemeiată, fiind lipsită de suport factual și juridic.

69. În argumentarea poziției procesuale, reprezentantul petiționarului în ședința de judecată a invocat, în mod generic, o serie de deficiențe procedurale și pretinse încălcări ale drepturilor fundamentale care, în viziunea sa, ar vicia întregul proces contravențional și ar impune anularea actelor emise de autoritățile competente.

70. Astfel, acesta a susținut că procedura a fost desfășurată în absența sa efectivă, fără a-i fi comunicate drepturile și obligațiile procesuale, fără a-i fi explicată natura faptei imputate și fără a-i fi prezentate probele care ar fundamenta răspunderea contravențională.

71. Aceste afirmații, deși de o gravitate incontestabilă la nivel declarativ, impun o examinare riguroasă, atât sub aspectul temeiniciei și verosimilității lor, cât și în raport cu standardele de legalitate și de protecție a drepturilor fundamentale aplicabile în materia contravențională.

72. Instanța reține că, în conformitate cu art. 384 alin. (2) din Codul contravențional, persoana în privința căreia s-a pornit procedura contravențională beneficiază de o serie de drepturi procesuale, inclusiv: de a fi informată despre învinuirea adusă, de a avea acces la dosar, de a beneficia de interpret/traducător, de a contesta actele, precum și de a fi asistată de apărător.

73. Obligația autorităților este de a asigura efectiv exercitarea acestor drepturi, în mod concret și nu formal.

74. Cu toate acestea, invocarea generică a unei încălcări nu echivalează cu dovedirea existenței acesteia. În cauză, contestatarul nu a făcut dovada că a fost împiedicat obiectiv să participe la examinarea cauzei sau că a formulat, în timp util, solicitări privind, consultarea dosarului sau explicarea faptei imputate.

75. Lipsa unor demersuri clare în acest sens, coroborată cu refuzul participării la ședințele de judecată, nu poate fi imputată instanței ori organului de constatare, în lipsa unor elemente factuale concrete.

76. Argumentele invocate de apărătorul contestatarului presupun o

reevaluare integrată a normei incriminatoare, a conduitei sancționate și a standardului probatoriu. În pofida sofisticării retorice, acestea nu rezistă unei analize juridice riguroase nici sub aspectul temporalității normei, nici sub cel al caracterului pretins disproporționat al sancțiunii sau al insuficienței probatorii.

77. Apărarea invocă lipsa anexării unui act scris ori a unei înregistrări oficiale care să ateste sesizarea sau autosesizarea, însă această argumentație nu corespunde stadiului și rigurozității procedurale dovedite în dosar. La caz au fost prezentate în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție, raportul șefului IP Orhei, Popanu Alexandru din 08.04.2025, cercetat la caz care constituie, în sine, un act oficial de sesizare, având formă scrisă, dată certă, conținut clar și fiind înregistrat în Registrul de evidență a informațiilor relevante (conform art. 393 alin. (2) Cod contravențional).

78. Această consemnare procedurală, care se află la baza inițierii procesului contravențional, echivalează cu cerințele legale privind sesizarea/autosesizarea, întrucât asigură transparența, controlabilitatea și caracterul formal al demersului, conform principiului legalității. Astfel, lipsa unui „act separat" sau a unei înregistrări suplimentare nu poate fi echivalată cu absența sesizării, mai ales când există un document oficial, scris și cu data certă, care îndeplinește rolul actului de inițiere procedurală. Prin urmare, argumentul apărării este neîntemeiat și nu poate determina anularea procesului contravențional din motive procedurale, în lipsa unei probe concrete privind vreo încălcare esențială a drepturilor procesuale.

79. Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate" care să o lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (beyond reasonable doubt), ca în materia penală.

80. Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

81. Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale", ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate,

documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

82. Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interzișii de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută. Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică. Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

83. Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații. Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

84. Argumentul apărării, potrivit căruia deschiderea unui cont bancar personal – în speță ”PSB Bank”, instituție bancară situată în Federația Rusă, nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

85. Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră într-una cu potențial infracțional sau contravențional. Din practica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparență, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

86. Astfel, nu deschiderea unui cont bancar este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această operațiune: natura instituției bancare asociate, legătură contravenientului cu această instituție, caracterul mesajele recepționate, absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

87. Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că, potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

88. În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretinsei comiteri a faptei (01.08.2024-30.11.2024); locul desfășurării (mun. Orhei); conduita imputată (acceptarea și primirea surselor financiare, care nu i se cuvin în scopul exercitării și neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor); norma legală pretins încălcată (art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional). Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

89. Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

90. În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenței rezonabile", nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

91. Contravenția prevăzută la art. 47^1 alin. (1) din Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Totuși, o asemenea lectură trebuie nuanțată prin prisma funcției preventive și de descurajare a normei contravenționale în materie electorală. Contravenția reținută – coruperea electorală pasivă – este o faptă care, prin natura sa, afectează valori constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

92. Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al

contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia lui Ciobanu Valentina, existenţa circumstanţelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancțiunii contravenţionale, ca în consecință să i se aplice o sancţiune contravenţională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravenţională.

93. Deci, constatând şi elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanţa de judecată ajunge la concluzia că contestaţia lui Ciobanu Valentina, urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În baza art. art. 448, 460, 462 din Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația depusă de avocata Ciobanu Olga în interesele lui Ciobanu Valentina, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI06 521608 și decizia de sancționare din 11.06.2025 întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Orhei, Dodon Stepan în privința lui Ciobanu Valentina, în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, se mențin fără modificări.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecătorul /semnătura/ Iurie MOVILĂ

Președintele ședinței: Iurie Movilă